

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ saptamaskandhē dvādaśō'dhyāyaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya
śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ saptamaskandhē dvādaśō'dhyāyaḥ ॥

nārada uvāca

brahmacārī gurukulē vasan dāntō gurōrhitam |
ācaran dāsavannīcō gurau sudṛḍhasauhṛdaḥ || 1 ||

sāyaṃ prātarupāsīta gurvagnyarkasurōttamān |
ubhē sandhyē ca yataṇāg japan brahma samāhitaḥ || 2 ||

chandāṃsyadhīyīta gurōrāhūtaścēt suyantritaḥ |
upakramē'vasānē ca caraṇau śīrasā namēt || 3 ||

mēkhalājinavāsāṃsi jaṭādaṇḍakamaṇḍalūn |
bibhṛyādupavītaṃ ca darbhapāṇiryathōditam || 4 ||

sāyaṃ prātaścarēdbhaikṣaṃ guravē tannivēdayēt |
bhuñjīta yadyanuñātō nō cēdupavasēt kvacit || 5 ||

suśīlō mitabhug dakṣaḥ śraddadhānō jitēndriyaḥ |
yāvadarthaṃ vyavaharēt strīṣu strīnirjitēṣu ca || 6 ||

varjayēt pramadāgāthāmagrhassthō bṛhadvrataḥ |
indriyāṇi pramāthīni harantyapi yatērmanaḥ || 7 ||

kēśaprasādhanōnmardasnapanābhyañjanādikam |
gurustrībhīryuvatibhiḥ kārayēnnātmanō yuvā || 8 ||

nanvagniḥ pramadā nāma ghṛtakumbhasamaḥ pumān |
sutāmapi rahō jahyādanyadā yāvadarthakṛt || 9 ||

kalpayitvā'tmanā yāvadābhāsamidamīśvaraḥ |
dvaitam tāvanna viramēt tatō hyasya viparyayaḥ || 10 ||

ētat sarvaṃ gr̥hasthasya samāmnātaṃ yatērapī |
guruvṛttirvikalpēna gr̥hasthasyartugāmināḥ || 11 ||

añjanābhyañjanōnmardastryavalēkhāmiṣaṃ madhu |
sraggandhalēpālāṅkāraṃstyajēyuryē dhṛtavratāḥ || 12 ||

uṣitvaivaṃ gurukulē dvijō'dhītyāvabudhya ca |
trayīm sāṅgōpaniṣadaṃ yāvadārthaṃ yathābalaṃ || 13 ||

dattvā varamanujñātō gurōḥ kāmāṃ yadīśvaraḥ |
gr̥haṃ vanaṃ vā praviśēt pravrajēt tatra vā vasēt || 14 ||

agnau gurāvātmani ca sarvabhūteṣvadhōkṣajam |
bhūtaiḥ svadhāmabhiḥ paśyēdapraviṣṭaṃ praviṣṭavat || 15 ||

ēvaṃ vidhō brahmacārī vānaprasthō yatirgrhī |
caran vīditavijñānaḥ paraṃ brahmādhigacchati || 16 ||

vānaprasthasya vakṣyāmi niyamān munisammatān |
yānātiṣṭhan munirgacchēdṛṣilōkamihāñjasā || 17 ||

na kṛṣṭapacyamaśnīyādakṛṣṭaṃ cāpyakālataḥ |
agnipakvamathāmaṃ vā arkapakvamutāharēt || 18 ||

vanyaiścarupurōḍāśān nirvapēt kālacōditān |
labdhē navē navē'nnādyē purāṇaṃ tu parityajēt || 19 ||

agnyarthamēva śaraṇamuṭajaṃ vādrīkandarām |
śrayēta himavāyvagnivarṣārkatapaṣāṭ svayam || 20 ||

kēśarōmanakhaśmaśrumalāni jaṭilō dadhat |
kamaṇḍalvajinē daṇḍavalkalāgniparicchadān || 21 ||

carēd vanē dvādaśābdānaṣṭau vā caturō muniḥ |
dvāvēkaṃ vā yathā buddhirna vipadyēta kṛcchrataḥ || 22 ||

yadākalpaḥ svakriyāyāṃ vyādhibhirjarayāthavā |
ānvīkṣikyāṃ vā vidyāyāṃ kuryādanaśanādikam || 23 ||

ātmanyagnīn samārōpya sannyasyāhammamātmamātām |
kāraṇēṣu nyasēt samyak saṅghātaṃ tu yathārghataḥ || 24 ||

khē khāni vāyau niśvāsāṃstējasyūṣmāṇamātmavān |
apsvasṛkṣlēṣmapūyāni kṣitau śēṣaṃ yathōdbhavam || 25 ||

vācamagnau savaktavyāmindrē śilpaṃ karāvapi |
padāni gatyā vayasi ratyōpasthaṃ prajāpatau || 26 ||

mṛtyau pāyauṃ visargaṃ ca yathāsthānaṃ vinirdiśēt |
dikṣu śrōtraṃ sanādēna sparśamadhyātmani tvacam || 27 ||

rūpāṇi cakṣuṣā rājan jyōtiṣyabhinivēśayēt |
apsu pracētasā jihvāṃ ghrēyairghrāṇaṃ kṣitau nyasēt || 28 ||

manō manōrathaiścandrē buddhiṃ bōdhyaiḥ kavau parē |
karmāṇyadhyātmanā rudrē yadahammamatākriyā |
sattvēna cittaṃ kṣētrajñē guṇairvaikārikaṃ parē || 29 ||

apsu kṣitimapō jyōtiṣyadō vāyau nabhasyamum |
kūṭasthē tacca mahati tadavyaktē'kṣarē ca tat || 30 ||

ityakṣaratayā'tmānaṃ cinmātramavaśēṣitam |
jñātvādvayō'tha viramēd dagdhayōnirivānalaḥ || 31 ||

|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
saptamaskandhē yudhiṣṭhirasaṃvādē sadācāranirṇayō nāma
dvādaśō'dhyāyaḥ ||